

¿ELS CATALANS? AQUESTS SÓN D'ESTAR PER CASA

L'afer dels «Livres d'Espagne» a París

Les càmeres de TV3 pregunten al director general del llibre del Ministeri de Cultura espanyol, J. M. Velasco, per quina raó no hi ha cap autor en llengua catalana entre la dotzena d'escriptors convidats a participar en els debats que s'han de celebrar al Georges Pompidou, el popular Beaubourg, de París. La resposta de Velasco és categòrica. Perquè només s'hi han convidat escriptors que hagin publicat fa poc algun llibre a França o que estiguin a punt de fer-ho. És una resposta sincera. Perquè, dins del seu coneixement de la realitat cultural peninsular, mai no se li hauria passat pel cap que els escriptors catalans fossin dignes de passar fronteres, de ser traduïts a l'estranger. Creu, per tant, que la raó que dona, expressada sincerament, és prou convincent. No se li hauria mai passat pel cap que un autor en català pogués interessar un editor francès. Aquesta resposta recorda, i, fet i fet, és tan greu, les paraules d'Adolfo Suárez al periodista del *Paris-Match*, allò que el català, que, devia pensar, és una llengua més o menys parlada i amb la qual se'n fan llibres de literatura, no pot ser apta per a estudiar la ciència, crec que va dir la física.

En segon lloc, la resposta del responsable del llibre espanyol revela que no s'ha fet cap investigació per saber quins autors espanyols, sigui amb la llengua que sigui, acaben de publicar a Fran-

En els debats «Livres d'Espagne», a celebrar a París, els autors catalans no hi seran presents. I és que a Madrid han triat els que han volgut sense preocupar-se per saber qui són tots els que tenen llibres editats en francès o en tindran aviat.

LI. B.

ça o són a punt de fer-ho. «Així és», ens diu Jordi Úbeda, president de l'Associació d'Editors en Llengua Catalana. «Sabem que gràcies a la insistència del Servei del Llibre de la Generalitat de Catalunya, de la selecció de llibres feta per exposar, sí que hi ha una bona presència del llibre català. Tinc entès que a la Generalitat també van preocupar-se perquè es pogués convidar algun autor català, però no se'n van sortir. El fet és que el sector privat no hem estat consultats tot i que mantenim contactes constants amb el director general del llibre de Madrid, en Velasco. Crec que si el criteri de selecció dels autors és el d'haver publicat algun llibre o estar a punt de fer-ho, havien d'haver-se dirigit als gremis i a les associacions d'editors, amb un temps prudencial previ, per saber quins editors tenen algun llibre venut a França. Ho podien haver fet directament a nosaltres o bé a través del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i de les conselleries de Cultura del País Valencià i de les Illes. He preguntat al Gremi d'Editors de Catalunya i no havien rebut cap consulta de Madrid pel tema. M'han dit que no n'han estat informats. A la primera reunió que tinguem amb el senyor Velasco, la primera qüestió serà la de protestar, la de fer una queixa formal, per aquesta discriminació intolerable».

Un dels editors afectats per aquesta discriminació és Jaume Vallcorbapllana, dels Quaderns Crema. El mateix dia que esclatava l'afer, Sergi Pàmies agafava l'avió cap a París, pagant de la seva butxaca, per presentar la traducció francesa del seu primer llibre, el recull de contes *T'hauria de caure la cara de vergonya*, que acabava de treu-

Jaume Fuster (dalt) i Quim Monzó, dos autors catalans amb versió francesa.

re l'editorial Jacqueline Chambon, bo i coincidint amb el Saló del Llibre obert el dia 14 d'abril. El llibre ha sortit amb el títol d'un altre dels contes de l'aplec, perquè el triat per l'edició original, que en francès seria *Toute honte bue*, existeix en el catàleg de Gallimard. Finalment, s'ha titulat *Confins du fricando*.

«Des de París —ens diu Vallcorbaplana— van dir que estaven disposats a agafar uns quants escriptors espanyols i portar-los a donar conferències, perquè també servís per fer propaganda dels seus llibres. I a Madrid han triat els que han volgut sense preocupar-se abans per saber qui són tots els que tenen llibres en francès o en tindran aviat. A mi, ningú no m'ha consultat res. Si m'ho haguessin preguntat, haurien sabut que, a més del Pàmies, aviat sortirà el *Benzina* de Quim Monzó, a l'editorial Acropole, i que Monzó ja té publicat a França L'...*Olivetti, Moulinex, Chaffoteaux et Maury*». Si Vallcorba envia a Velasco el *T'hauria de caure la cara de vergonya* junt amb l'edició francesa, pot ser, gràcies al títol del recull, una forma elegant de cantar-li les quaranta.

Si haguessin consultat les editorials, Madrid hauria sabut, per exemple, que fa un mes, més o menys, l'editorial

Sylvie Messingor treia l'*Amorrada al piló* (Columna), de Maria Jaén, amb el títol *Le micro rose*. Si haguessin trucat a la primera editorial catalana, Edicions 62, els haurien informat que l'editorial Acropole té contractada l'edició francesa de la novel·la de Pere Calders *Ronda naval sota la boira* i que en el contracte s'especifica que la novel·la ha de ser publicada abans del dia 15 de maig del 88, si no hi ha cap sol·licitud de pròrroga. Acropole acaba de treure, al Saló del Llibre de París, la versió francesa de la *Vida privada*, de Josep Maria de Sagarra. Això, molt millor que no ho haguessin sabut, perquè qui sap si haurien convidat Josep Maria de Sagarra a donar una conferència. Tampoc no hauria convingut, per les mateixes raons, que s'haguessin assabentat de les recents traduccions de Foix, Villalonga o de les projectades de Salvador Espriu, Narcís Oller, Joanot Martorell i Miquel Llor, entre altres. Si haguessin triat a Proa sabrien que *La teranyina*, de Jaume Calvé, ja va ser traduïda fa anys i els informarien que hi ha un Porcel en curs de traducció.

Tornant a Calders i a Edicions 62, una altra editorial francesa ha contractat el recull de contes *Cròniques de la*

veritat oculta. Edicions 62 també ha venut a França l'*Antologia poètica*, de Miquel Martí i Pol.

Si s'haguessin posat en contacte amb l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana o amb algun agent literari, Ramon Serrano, per exemple, sabrien que ja fa mesos les Éditions de Minuit van contractar *Tarda sessió contínua*, 3,45, de Jaume Fuster, per a una col·lecció nova que preparen els editors de Marguerite Duras.

«El fet és molt greu —ha comentat a EL TEMPS un editor que no està afectat per la discriminació madrilenya— perquè ens trobem que, d'una banda, Catalunya té competències exclusives en cultura i, de l'altra, la nostra part d'estat que ens han concedit no ens autoritza a promoure la nostra cultura a l'estranger i hem de dependre d'un gest fet des del govern central. De retruc, la cultura catalana del País Valencià i les Illes en queda perjudicada perquè els editors de Catalunya editen autors valencians i illencs. Això és un fet polític molt greu i espero que els dos principals partits polítics catalans, tant el que està enfrontat amb el partit que governa Espanya com el que hi està agermanat, facin alguna cosa». □

Per al Tercer Món VAL MÉS UNA ACCIÓ QUE MIL EXCUSES

CATALUNYA ★ ★ ★ SOLIDÀRIA

Campanya Europea sobre la Interdependència
i la Solidaritat Nord-Sud

Perquè Catalunya jugui un paper
més actiu a favor de la
cooperació Nord-Sud

La campanya que proposa
accions solidàries a
molts àmbits i nivells

**Una acció immediata. Ajudes a projectes de
desenvolupament a Bolívia i a Kenya.**

Donatius. Catalunya Solidària. c/c.:

Caixa de Pensions 835-2-4090-43

Caixa de Barcelona 01-200-11239-60

Caixa de Catalunya 010-2-014211-06

Rivadeneyra, 6, 10è - 08002 - BARCELONA

Tels. (93) 317 61 77 / (93) 258 97 02 / (93) 301 29 36 / (93) 257 09 97